

राष्ट्रीय कृषि विकास योजने अंतर्गत पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, औंध, पुणे या संस्थेमध्ये “पशुवैद्यकीय लसीच्या चाचणीसाठी आदर्श उत्पादन पद्धतीचा (GMP) अवलंब करून राष्ट्रीय स्तरावरील संदर्भीय लस चाचणी व गुणवत्ता प्रयोगशाळेची उभारणी करणे” या प्रकल्पास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: पविआ-२०१६/प्र.क्र.५७५/पदुम-३

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२
दिनांक : १२ मे, २०१७

संदर्भ :- १. आयुक्त पशुसंवर्धन कार्यालयाचे क्र.एफवायपी-१२(१२)/सीआर-१०५८/२०१२, पसं-६, दि.२८.९.२०१५ चे पत्र.

२. कृषि व पदुम विभाग शा.नि.क्र.राकृवि ०४१६/प्र.क्र.४४/राकृवियो कक्ष, दि.१९.४.२०१७

प्रस्तावना :-

अन्न व औषध प्रशासन विभागाने लसनिर्मितीच्या प्रकल्पास आदर्श उत्पादन पद्धतीचा (GMP) अवलंब करणे अनिवार्य केले आहे. तसेच, औषधे व सौंदर्य प्रसाधन कायदा १९४० च्या शेड्यूल एम अन्वये पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, औंध, पुणे यांचा चाचणी व गुणनियंत्रण विभाग हा स्वतंत्र इमारतीत उत्पादन विभागापासून दूर असावा, असे सूचित केलेले आहे. संस्थेचा चाचणी व गुणनियंत्रण विभाग हा स्वतंत्र इमारतीत व सीजीएमपी मानकानुसार न केल्यास संस्थेचा सध्याचा लसनिर्मितीचा परवाना भविष्यात नुतनीकरण करताना अन्न व औषध प्रशासन विभागाचा आक्षेप येऊ शकतो. त्यामुळे, सध्या संस्थेत असलेल्या टी.सी.आर.पी.या इमारतीत काही फेरफार करून चाचणी व गुणनियंत्रण विभाग प्रस्थापित करणे प्रस्तावित करण्यात आली होती. त्यामुळे, पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्थेच्या “आदर्श उत्पादन पद्धतीचा (GMP) अवलंब करून राष्ट्रीय स्तरावरील संदर्भीय लस चाचणी व गुणवत्ता प्रयोगशाळेची उभारणी करणे” ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

२. राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीची २२ वी बैठक दि.२२ जानेवारी, २०१७ रोजी झाली. सदर बैठकीमध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजने अंतर्गत पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, औंध, पुणे या संस्थेमध्ये “पशुवैद्यकीय लसीच्या चाचणीसाठी आदर्श उत्पादन पद्धतीचा (GMP) अवलंब करून राष्ट्रीय स्तरावरील संदर्भीय लस चाचणी व गुणवत्ता प्रयोगशाळेची उभारणी करणे” या या प्रकल्पास मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आलेली आहे. त्याअनुषंगाने खालील शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

शासन निर्णय-

३. राष्ट्रीय कृषि विकास योजने अंतर्गत -पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्थेमध्ये आदर्श उत्पादन पध्दतीचा (GMP) अवलंब करुन राष्ट्रीय स्तरावरील संदर्भीय लस चाचणी व गुणवत्ता प्रयोगशाळेची उभारणी करणे” या प्रकल्पास सन २०१७-१८ ते २०१८-१९ या कालावधीमध्ये, या प्रकल्पासाठी रु.४.६३.कोटी एवढी किंमत मंजूर केली असून त्यापैकी रु.२.६३ कोटी एवढा निधी वितरीत केला आहे.सदरचा प्रकल्प सन २०१७-१८ या कालावधीमध्ये राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीने मान्यता प्रदान केल्यानुसार व उपलब्ध होणाऱ्या निधीच्या अधिन राहून राबविण्यात यावा.

४. प्रकल्पाचे आर्थिक निकष

या प्रकल्पामध्ये पुढील बाबी समाविष्ट आहेत.

अ.क्र.	तपशील	बाबनिहाय अपेक्षित खर्च (रु.लाखात)
	पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्थेमध्ये आदर्श उत्पादन पध्दतीचा (GMP) अवलंब करुन राष्ट्रीय स्तरावरील संदर्भीय लस चाचणी व गुणवत्ता प्रयोगशाळेची उभारणी करणे तसेच संस्थेचे बळकटीकरण आणि आधुनिकीकरण करणे:-	
	१. बांधकाम, विद्युत, पी.एच.ई. (PHE), आणि इतर शुल्क कर सहित)	रु. ३७३.५२
	२. उपकरणे (Equipments)	रु. ८५.७०
	३. प्रशासकीय खर्च १%	रु. ३.७८
	एकूण	रु. ४६३.००

या प्रकल्पासाठी लागणारी यंत्रसामुग्री व उपकरणे ही विशिष्ट स्वरूपाची असून या सर्व बाबी टी.सी.आर.पी. इमारतीच्या बांधकामात फेरफार करीत असताना त्यामध्ये स्थापित करणे आवश्यक आहे. तसेच, सदरचा प्रकल्प विशेषीकृत स्वरूपाचा असल्यामुळे तो 'संपूर्णतः टर्न की' पध्दतीने राबविण्याचे धोरण निश्चित केले असल्याने प्रकल्पातील सर्वच बाबी एकाच यंत्रणेच्या नियंत्रणाखाली राबविणे अपेक्षित आहे. राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूर समितीने उपरोक्त बाबनिहाय खर्चास मान्यता प्रदान केली असल्याने, बाबनिहाय खर्चात कोणताही बदली करण्यात येवू नये.

५. सदरचा प्रकल्प हा पूर्णतः टर्न की तत्वावर सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत राबविण्यास या शासन निर्णयाव्दारे खालील अटीच्या अधीन राहून प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

(१) या प्रकल्पासाठी तज्ञ सल्लागाराची नेमणूक ही विहीत शासन पध्दतीचा अवलंब करुन करण्यात यावी व त्यांचे शुल्क अदायगी ही राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या प्रचलित नियमानुसार करण्यात यावे.

(२) कामाच्या एकत्रित निविदा सार्वजनिक बांधकाम विभागाने काढाव्यात. तथापि, त्यातील यंत्रसामुग्री व उपकरणेबाबत दरपत्रके, मानके याबाबतची मंजूरी उपभोक्त खात्याकडून सार्वजनिक बांधकाम विभागाने घ्यावी व त्यानुसार प्रपत्र (क) निविदा प्रारुपात समाविष्ट करावे. तसेच, त्याबाबतचे देयके देखील उपभोक्ता खात्याच्या सक्षम अधिकाऱ्याने प्रमाणित करून ती सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे अदा करण्यासाठी पाठवावीत.

(३) नियुक्त तज्ञ सल्लागार हे प्रकल्पातील सर्व बाबींची एकत्रितरित्या अंमलबजावणी करण्यासाठी जबाबदार असतील. तथापि, प्रकल्पांतर्गत यंत्रसामुग्री उपकरणे व इतर अनुषंगिक साधनसामुग्री याबाबतचे कामाचे नियंत्रण सहआयुक्त, पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे हे करतील.

(४) Current Good Manufacturing Practices (सीजीएमपी) नुसार या प्रयोगशाळेची उभारणी करावयाची असल्याने सदर प्रकल्पासाठी लागणाऱ्या सर्व संयंत्रे व उपकरणे यांची तांत्रिक मानके प्रकल्पासाठी नियुक्त केलेल्या तज्ञ सल्लागाराने सहआयुक्त, पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे यांचे सल्ल्याने निश्चित करावी व निश्चित झालेल्या तांत्रिक मानकानुसार सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांनी निविदा बोलवाव्यात.

(५) सार्वजनिक बांधकाम विभागाने सदर प्रकल्पाचे कामासाठी लागणारे सेंट्रेज चार्जेसची तरतूद शासनाचे प्रचलित नियमाप्रमाणे करावी आणि वरीलप्रमाणे अंदाजपत्रकाची छाननी करताना स्थापत्य कामाच्या रक्कमेच्या ४ टक्के आकस्मिक खर्च व १ टक्का विमा खर्च अनुज्ञेय राहिल. अंदाजपत्रकातील बाबींचे दर पृथक्करण करून काम सुरु करण्याआधी अधिक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम खाते यांच्याकडून त्यास मंजूरी घेण्यात यावी.

(६) सदरच्या प्रकल्पासाठी सहआयुक्त पशुसंवर्धन, पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे-७ हे अंमलबजावणी अधिकारी राहतील. आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-६७ हे या प्रकल्पाचे सनियंत्रण अधिकारी राहतील.

(७) उपरोक्त प्रकल्पाचे मुल्यमापन खालील समितीमार्फत करण्यात यावे.

१) सचिव (पदुम), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई	-	अध्यक्ष
२) आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-७.	-	सदस्य
३) अतिरिक्त आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-७	-	सदस्य
४) मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग (इमारती)	-	सदस्य
५) मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग (विद्युत)	-	सदस्य
६) प्रकल्पासाठी नेमणूक केलेले तज्ञ सल्लागार.	-	सदस्य
७) सहआयुक्त पशुसंवर्धन, पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, औंध, पुणे-७	-	सदस्य सचिव

(८) योजनेची अंमलबजावणी व मुल्यमापन अहवाल सहआयुक्त पशुसंवर्धन, पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, औंध, पुणे-७ यांनी अतिरिक्त आयुक्त पशुसंवर्धन यांचेमार्फत आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना सादर करावा.

(९) या प्रकल्पांतर्गत उपलब्ध झालेला निधी व त्याचा विनियोग याबाबतचा हिशोब स्वतंत्रपणे विहीत लेखापद्धतीनुसार ठेवण्यात यावा. तसेच मंजूर व उपलब्ध करून देण्यात आलेला निधी विहीत कालमर्यादेत १०० टक्के खर्ची करून त्याबाबतचे विहीत प्रपत्रातील उपयोगिता प्रमाणपत्र आयुक्त पशुसंवर्धन महाराष्ट्र राज्य, पुणे-६७ यांनी शासनास सादर करावे.

(१०) सदरचा प्रकल्प राज्यस्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या दि.२२.१.२०१७ रोजीच्या बैठकीतील निर्णय व राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेऊन राबविण्यात यावा.

१) या प्रकल्पाचा समावेश संबंधित जिल्ह्याच्या जिल्हा कृषि आराखड्यात (C-DAP) करण्यात येवून तसे राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कक्ष व पदुम-३ या कार्यासनास कळविण्यात यावे.

२) केंद्र शासनाने विकसीत केलेल्या RDMIS या प्रणालीवर या प्रकल्पाची माहिती भरण्यात यावी.

३) प्रकल्पाचा आर्थिक खर्चाचा आणि भौतिक साध्याचा मासिक प्रगती अहवाल नियमितपणे शासनास सादर करावा.

४) प्रकल्प राबविताना त्याची अंमलबजावणी, सनियंत्रण आणि मूल्यमापन करणे याबाबत आवश्यक तो समन्वय अंमलबजावणी यंत्रणांनी आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्याशी ठेवावा.

५) सदर प्रकल्पाचा प्रगती अहवाल सह आयुक्त पशुसंवर्धन, पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे यांनी आयुक्त पशुसंवर्धन महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्यामार्फत शासनास वेळोवेळी सादर करावा.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०५१२१४४११६६४०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विकास तु. कदम)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. प्रधान सचिव (कृषि व फलोत्पादन), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई- ३२

२. आयुक्त पशुसंवर्धन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१.
३. आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
४. सहआयुक्त पशुसंवर्धन, पशुवैद्यकीय जैवपदार्थ निर्मिती संस्था, पुणे-७.
५. सहसचिव (राकृवियो) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. महालेखापाल, मुंबई/नागपूर (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षण)
७. निवड नस्ती पदुम-३.